

11.

În 1975 doctorului Pantazi i-a fost recunoscută pregătirea de medic și a fost trecut la patul bolnavului, cum se zice, părăsind sectorul administrativ. Era deja târziu pentru el, era în pragul pensiei. Directorul de atunci, Stelian Gîgiu, era la bază medic ginecolog și era prea puțin pregătit ca să consulte psihicul pacienților din sanatoriu. Însă el aborda la consult pe fiecare pacient cu ceea ce învățase el mai bine în munca de ginecolog: un tușeu rectal. Așa îi intrase lui în cap, încă din facultate, că în rect poate fi citită orice maladie, că după forma și starea rectului poate fi caracterizat fiecare individ. Uneori o nimerea și atunci își releva sieși sau altora din preajmă teoria sa, pe care o prezenta drept infailibilă. Circula și o anecdotă pe seama doctorului Gîgiu, numai că nimeni nu avea certitudinea că era și adevărată. Cică, cu ceva vreme în urmă, un nebun s-ar fi cățărat pe acoperișul sanatoriului, ca să vadă mai îndeaproape avioanele care mai treceau pe deasupra, să le facă el semn cu o batistă aviatorilor și că ar fi alunecat și ar fi căzut rupîndu-și un picior. A fost chemat de urgență la fața locului doctorul Gîgiu care după ce l-a așezat pe bolnav pe o targă a început consultul cu un tușeu rectal.

— Domnule, i-a strigat bolnavul, dar problema e piciorul, că e rupt...!

— Taci, i-a strigat doctorul Gîgiu, eu cred că problema e mai gravă, că numai dacă te-a gîdilat ceva în fund, ți-a venit în minte să te urci acolo...!

Tot în anul 1975, în septembrie, cînd tocmai se umpleau de mireasmă strugurii din curtea sanatoriului, în față a tras o mașină cu geamuri negre, era un Renault de culoarea petrolului, model adaptat, cum se mai găseau cîteva în parcul auto al președintelui Ceaușescu. Și din el nu a coborît cine știe ce mahăr al zilei, ci un pacient nou, cu o trimitere specială pentru internare. Se numea Moise Poponeț. Șoferul i-a coborît bagajul, un geamantan maroniu cu rotile, cum nu se prea văzuseră prin zonă și un sac special pentru costum, din care se vedeau poalele unor cămăși colorate și i l-a dus pînă în holul sanatoriului. După care a așteptat o eventuală comandă.

Doctorul Gîgiu l-a văzut prin geamul biroului său, a simțit că se întîmplă ceva special, așa că și-a pus stetoscopul după gît, deși nu mai făcuse asta de pe cînd era stagiar și a ieșit înaintea musafirului.

Musafirul a inspectat cu privirea așezămîntul. Nu părea să-și fi făcut vreo impresie din prima, rictusurile gurii păreau mai mult să arate o oarecare nemulțumire. Cînd l-a văzut pe doctorul Gîgiu și-a lăsat puțin capul înainte și l-a privit pe sub sprîncene, ca și cum ar fi vrut să îl analizeze din prima. Și din nou, buzele care se mișcau ca și cum ar fi fost vorba de un tic nervos și grimasele crispate care arătau aceeași vagă nemulțumire.

Situația îl fistîci pe doctorul Gîgiu care se apropie de străin cu mîna întinsă. Acesta o evită, ducîndu-și ambele mîini la spate.

Doctorul Gîgiu se pierdu cu totul și de emoție gura i se umplu de salivă.

— Cine e director aici?, întrebă străinul.

Doctorul Gîgiu se uită spre străin ca și cum nu ar fi înțeles întrebarea, dificultatea era însă faptul că avea gura plină de salivă și dacă ar fi deschis-o i-ar fi curs, probabil, pe bărbie.

— Eu sînt, reuși să îngaiame, totuși.

— Mă bucur. Sînt Moise Poponeț. Și îi întinse mîna doctorului Gîgiu care o apucă destul de comic cu ambele mîini, ca și cum s-ar fi agățat de ea, să nu cadă. Moise Poponeț își trase cam brusc mîna dintre mîinile doctorului Gîgiu, așa că acesta se dezechilibra puțin.

— Convoacă consiliul administrativ peste zece minute și să-mi ducă cineva bagajul în cameră, ordonă străinul.

Care cameră, ar fi vrut să întrebe doctorul Gîgiu, dar nu îndrăzni. Că nimeni nu îi spusese că ar fi trebuit să rețină vreo cameră. Și care consiliu administrativ? Că nu aveau așa ceva în această paragină de lume... Și ca să iasă din situație, ieși pe un hol, îl găsi pe doctorul Pantazi și îi ordonă să aducă rapid în sala de mese pe oricine găsește din personal. Nu erau mulți la ora aceea de după-amiază, dar se adună ceva lume, cît să arate a consiliu administrativ. Au venit pe rînd, destul de mirați, doctorul Macea, doctorița Zbîrcilă, asistenta Ochișor, doctorul Băcănicu. Doctorul Băcănicu întrebă speriat:

— Se desființează sanatoriul? Că așa am auzit.

Nu l-a întreat nimeni de unde a auzit asta, dar nici nu îl luară în seamă. Veni și electricianul Buzatu, deși nu ar fi avut treabă în acest context, numai că doctorul Gîgiu îi făcu semn să rămînă, ca să fie la număr. Mai sosiră cîțiva. Moise Poponeț îi urmărea cu privirea, cîntărindu-i pe fiecare. Gura continua să facă aceleași derutante rictusuri. După ce adunarea păru să se stabilizeze, străinul îi făcu semn doctorului Gîgiu să se așeze, el rămase în picioare, căpătînd brusc un ascendent, după care le spuse pe un ton destul de marțial:

— Mă bucur să vă cunosc. O vreme o vom petrece împreună. Am ales să vin aici pentru a-mi trata o boală de nervi, despre care vom mai discuta. Mă numesc Moise Poponeț și sînt vărul generalului Pacepa!

Se uită peste acea adunare derutată, care era limpede că habar nu avea cine este generalul Pacepa, dar care accepta situația neștiind cum să reacționeze în asemenea momente. Va afla ea la timpul potrivit.

— Și o rugăminte, mai spuse străinul, încercînd o privire sfredelitoare în acest trup comun, al personalului de la sanatoriu: Aici sînt eu, Moise Poponeț și nu generalul Pacepa. Eu, doar eu răspund pentru faptele mele, că dacă e să o iau pe cîmpuri, de nebun, nu generalul e acela, ci eu. Că dacă mă legați în cămașa de forță, pe mine mă legați și nu pe general. Să fie clar!

Ce să fie clar? Nimeni nu înțelese nimic, dar tăcerea a fost un răspuns destul de limpede, care îl mulțumi pe străin.

— Și încă un amănunt, mai spuse Moise Poponeț: nu accept nici o aluzie, nici o ironie la adresa numelui meu. Să fie clar!

După ce Moise Poponeț tăcu, se făcu o liniște jenată între cei de față. Doctorul Gîgiu rămase cu un rictus comic al gurii, neștiind dacă trebuie să accepte situația sau să aducă unele precizări în ceea ce privește ordinea interioară a sanatoriului. Dar tot străinul îi scoase din situație, făcîndu-le semn că sînt liberi.

Începu o forfotă susținută în sanatoriu.

Ce cameră să-i dea noului venit?

O să accepte să mai stea cu cineva în cameră?

Cine e acel Pacepa? E general de armată? E general de miliție?

Nu cumva e formă mascată de a fi trecut în planul doi doctorul Gîgiu?

O fi călcat pe bec?

E drăguț, drăguț de tot, spuse doctorița Zbîrcilă.

Nu cumva ne-am pripit cu individul? Are vreo recomandare, vreo trimitere...?

Cei șase pacienți din camera cinci au fost redistribuiți în celelalte camere într-un cor de bombăneli. Doi asistenți și o femeie de serviciu aranjară camera cinci, scoaseră cinci paturi, schimbară așternuturile, aduseră o masă din biroul doctorului Gîgiu, schimbară perdelele pătate de muște, frecară podelele cu petroxin.

— Dar o cheie, ca să pot să încui pe dinăuntru? Că nu vreau ca orice dezaxat să îmi calce în cameră...

— Nu se obișnuiește, dar găsim, îi răspunse Gîgiu.

— Mîncarea o vreau în cameră, spuse Moise Poponeț. Și țineți cont, nu mănînc murături în sare, ci numai în oțet.

Doctorița Zbîrcilă îi spuse că nici nu se pune problema murăturilor, că astea nici nu există la beci.

— Ei, nu-i nimic, spuse Moise Poponeț, de acum or să existe.

Pîna seara prin întreg sanatoriul trecu parcă un curent care răscoli toată suflarea.

Dar dacă îl luai pe Moise Poponeț așa cum era și nu te mirai prea tare și nici nu încercai să i te împotrivești, nu aveai probleme, te înțelegeai cu el. Avea un fond bun.

În cîteva zile deveni șeful neoficial al așezămîntului. Doctorul Gîgiu era în stare să îl întrebe pîna și cum să dea o rețetă unui bolnav, atît de marcat era de această nouă internare.

Dar pacientul nu făcea probleme. Se ascundea în camera lui zile întregi, aștepta masa la ora fixă, o prelua deschizînd ușa cît să încapă bolurile mari în care i se puneau felurile de mîncare. Că dacă pîna acum mîncarea se împărțea în niște castroane de tablă, ciobite și ondulate în cea mai mare parte,

Moise Poponeț le ceru farfurii de ceramică, el însuși alegînd modelul. Mai dispărea, cîte o săptămînă chiar, cînd se întorcea aduna cîțiva medici sau asistenți și le spunea conspirativ că se întîlnise cu generalul. Deși nimeni nu aflase încă cine era generalul, aerul conspirativ al pacientului era suficient să se creadă că era vorba de cineva mare de tot.

La un moment dat doctorul Băcănicu îi spuse doctorului Macea, de față fiind și asistenții Cărmăzan și Boilă, că a văzut-o pe doctorița Zbîrcilă ieșind cu pas ferit din camera lui Moise Poponeț. Asta era luni pe la prînz. Marți, la sfîrșitul programului, doctorul Băcănicu a primit ordin scris de la Direcția de sănătate să se prezinte la Leprozeria de la Tichilești, unde fusese detașat pentru doi ani. Fără comentarii. Degeaba a încercat doctorul Băcănicu să protesteze, să se roage, să plîngă, doctorul Gîgiu a dat din umeri, primise hîrtia de la Centru, el nu era decît un simplu executant.

Și familia? Că avea nevastă și doi copii...

Să și-i ia cu el, în leprozerie. Că și acolo sînt oameni, ce atîta tevatură...!?

Detașarea intempestivă a doctorului Băcănicu a fost trecută în contul lui Moise Poponeț și un frison cuprinse pe toată lumea. Nu, nu era de glumit. Doctorul Gîgiu trecea de două, trei ori pe zi pe lîngă ușa lui Moise Poponeț, bătea încetișor, aștepta un răspuns și dacă acesta venea, întreba dacă pacientul are nevoie de ceva. În general pacientul nu avea nevoie de nimic, se mulțumea cu ceea ce avea, dacă o să aibă nevoie de vreun lucru sau de vreun serviciu, va cere el la timpul potrivit. Punct.

Trecuse un an de cînd venise Moise Poponeț în sanatoriu și parcă lucrurile se schimbaseră în bine. Personalul era mai atent cu pacienții, aceștia se prinseseră de situație și amenințau tot timpul că dacă ceva nu e în regulă îl vor informa pe